

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 249g/2025

privind excepția de neconstituționalitate
a articolului 68 alin. (2¹) din Legea finanțelor publice și responsabilității
bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014

(plățile pe baza documentelor executorii [3])

CHIȘINĂU

14 mai 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
dnei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Cristian Rotaru, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 2 decembrie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 14 mai 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 68 alin. (2¹) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014, ridicată de dl avocat Iulian Rusanovschi, în interesele SRL „Birivofarm”, în dosarul nr. 3r-253/2025, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dnele judecătore Stela Procopciuc, Oxana Parfeni și Diana Stănilă, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Printr-o hotărâre din 3 mai 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, a respins cererea de chemare în judecată formulată de SRL „Birivofarm” (succesor în drepturi și obligații procedurale al SRL „Gedeon Richter”) împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină (în continuare, CNAM) pentru obligarea emiterii unui act administrativ favorabil. Hotărârea a fost contestată cu apel de *Birivofarm*.

4. Printr-o decizie din 10 iulie 2024, Curtea de Apel Chișinău a admis apelul depus de *Birivofarm*, a casat integral hotărârea primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre de admitere a pretenției *Birivofarm* împotriva CNAM, obligând-o pe cea de urmă să emită un act administrativ favorabil privind achitarea în beneficiul societății a sumei de 2 497 544,21 lei. Decizia a fost contestată cu recurs de CNAM.

5. La 15 iulie 2024, *Birivofarm* a formulat în adresa CNAM o cerere prin care a solicitat executarea deciziei Curții de Apel Chișinău. Printr-un răspuns din 31 iulie 2024, CNAM a refuzat executarea deciziei. Pe baza prevederilor

Codului administrativ, *Birivofarm* a depus la instanța de judecată o cerere privind executarea actului judecătoresc.

6. Printr-o încheiere din 8 septembrie 2025, Curtea de Apel Centru a acceptat cererea depusă de creditorul *Birivofarm* și a intentat procedura de executare a deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2024. Încheierea a fost contestată cu recurs de către CNAM în fața Curții Supreme de Justiție.

7. În cadrul procedurii de examinare a recursului, dl avocat Iulian Rusanovschi a ridicat, în interesele *Birivofarm*, excepția de neconstituționalitate a articolului 68 alin. (2¹) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014.

8. Printr-o încheiere din 26 noiembrie 2025, Curtea Supremă de Justiție a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16

Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 120

Caracterul obligatoriu al sentințelor și al altor hotărâri judecătorești definitive

„Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.”

10. Prevederile relevante ale Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014 sunt următoarele:

Articolul 68

Plățile în baza documentelor executorii

„(1) Documentele executorii privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național, precum și din contul autorităților/instituțiilor bugetare, se prezintă obligatoriu de către creditor direct

administratorilor de bugete și/sau, după caz, autorităților/instituțiilor bugetare respective după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

(2) În cazul neexecutării documentului executoriu emis în baza unei hotărâri judecătorești definitive în termen de 3 luni de la data prezentării acestuia, creditorul poate solicita executorului judecătoresc inițierea executării silite, conform procedurii stabilite de Codul de executare.

(2¹) Recursul declarat împotriva hotărârii judecătorești definitive privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare suspendă termenul de executare a hotărârii judecătorești prevăzut la alin. (2).

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

11. Autorul excepției susține că aplicarea diferențiată a reglementărilor privind executarea hotărârilor judecătorești în funcție de calitatea părților – fie creditori care sunt persoane particulare, fie autorități publice – generează o inechitate din perspectiva principiului egalității.

12. Totodată, autorul afirmă că dispozițiile atacate încalcă dreptul de acces la justiție al părților în proces, care urmează să beneficieze de prevederile Codului administrativ cu privire la executarea actelor judecătorești definitive.

13. Din acest motiv, autorul sesizării susține incidența articolelor 16, 20 și 120 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, ține de competența Curții Constituționale.

16. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces. Astfel, Curtea constată că excepția este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

17. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză de contencios administrativ care are ca obiect intentarea procedurii de executare a unei hotărâri judecătorești (a se vedea §§ 5-6 *supra*). Astfel, Curtea admite că instanța de judecată ar putea aplica prevederile criticate în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

18. Obiect al excepției de neconstituționalitate îl reprezintă articolul 68 alin. (2¹) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale. Curtea constată că prevederea atacată a constituit anterior obiect al excepției de neconstituționalitate din perspectiva unor critici similare, fiind pronunțată Decizia nr. 40 din 3 aprilie 2025. Totuși, Curtea va verifica dacă sesizarea

conține argumente noi sau dacă există circumstanțe de ordin general care să justifice o altă soluție privind admisibilitatea.

19. Curtea menționează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Curtea trebuie să analizeze, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 27 din 11 aprilie 2024, § 21).

20. Curtea reține că autorul a invocat în sesizarea sa articolele 16 (*egalitatea*), 20 (*dreptul la apărare*) și 120 (*caracterul obligatoriu al sentințelor și al altor hotărâri judecătorești definitive*) din Constituție.

21. Referitor la incidența articolului 16 din Constituție, Curtea a stabilit în jurisprudența sa că acest articol nu are o aplicabilitate independentă. Pentru a fi incident, autorul trebuie să demonstreze existența unei ingerințe într-un drept fundamental garantat de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței Curtea poate aplica prevederile acestui articol (a se vedea DCC nr. 90 din 25 iulie 2023, § 19; DCC nr. 146 din 2 octombrie 2025, § 20).

22. Cu privire la incidența articolelor 20 și 120 din Constituție, autorul sesizării a obiectat că prevederile criticate încalcă dreptul de acces la justiție al părților în proces, care urmează să beneficieze de prevederile Codului administrativ cu privire la executarea actelor judecătorești definitive.

23. Referitor la acest aspect, Curtea a reținut în jurisprudența sa că executarea unei hotărâri judecătorești reprezintă ultima etapă a procesului judiciar și constituie un drept garantat de articolele 20 și 120 din Constituție. Dreptul la executarea unei hotărâri judecătorești constituie o parte integrantă a dreptului la un proces echitabil. Potrivit articolului 120 din Constituție, respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești este obligatorie. Caracterul obligatoriu al hotărârilor judecătorești se exprimă prin obligativitatea executării acestora (a se vedea DCC nr. 56 din 19 aprilie 2022, § 26; DCC nr. 40 din 3 aprilie 2025, § 31).

24. Cu toate acestea, în Decizia nr. 40 din 3 aprilie 2025, Curtea a notat că prin atribuirea efectului suspensiv al unei hotărâri definitive privind defazectarea mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare, la formularea unui recurs, legislatorul a ponderat, pe de o parte, interesul legitim al părții interesate de a pretinde executarea unei hotărâri judecătorești definitive într-un termen rezonabil și, pe de altă parte, interesul minimizării riscului de apariție a unui dezechilibru bugetar între cheltuielile și veniturile publice, în eventualitatea modificării soluției în recurs (a se vedea § 32 din Decizie).

25. Astfel, Curtea a stabilit că suspendarea executării unei hotărâri definitive privind defazectarea mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare, la formularea recursului, nu constituie o problemă de constituționalitate, ci reprezintă o chestiune încadrabilă în marja discreționară a legislatorului. Lipsa unei asemenea reglementări ar complica procedurile de restituire a mijloacelor bănești achitate de către stat, în situația în care o hotărâre definitivă de încasare este anulată de ultima instanță (*ibidem*, § 33).

26. Așadar, întrucât nu au intervenit elemente noi care să facă necesară reconsiderarea jurisprudenței Curții din perspectiva criticilor invocate de autor, atât soluția, cât și considerentele cuprinse la acest capăt în decizia menționată își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

27. Prin urmare, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2) și (3) lit. b), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 68 alin. (2¹) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014, ridicată de dl avocat Iulian Rusanovschi, în interesele SRL „Birivofarm”, în dosarul nr. 3r-253/2025, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 14 mai 2026
DCC nr. 80
Dosarul nr. 249g/2025*